

ความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการและผลการดำเนินงาน
ช่วงก่อนการระบาดและช่วงการระบาดของ COVID-19 ของบริษัทจดทะเบียน
ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกรณีศึกษา กลุ่มอุตสาหกรรมท่องเที่ยว
กลุ่มอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ และกลุ่มอุตสาหกรรมยานยนต์
The Relationship Between Corporate Governance and Performance
During The Period Before The Outbreak and During The Outbreak of
COVID-19 of Companies Listed on The Stock Exchange of THAILAND
Case Study Tourism Industry Group Electronics Industry Group and
The Automotive Industry

ศิริินภา อันทรัง¹ สมใจ บุญหมื่นไวย² สมศักดิ์ จินตวัฒน์กุล³

Sirinapa Unsong¹ Somjai Boonmunewai² Somsak Jintawattanukul³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการและผลการดำเนินงาน ในช่วงก่อนการระบาดและช่วงการระบาดของโควิด 19 ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กรณีศึกษากลุ่มอุตสาหกรรมท่องเที่ยว กลุ่มอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ และกลุ่มอุตสาหกรรมยานยนต์ จำนวนทั้งสิ้น 156 ตัวอย่าง ซึ่งข้อมูลที่ใช้ศึกษาคือข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) โดยทำการรวบรวมจาก ข้อมูลรายงานทางการเงินประจำปี และแบบแสดงรายงานข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ข้อมูลของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ผลการวิจัยพบว่า ช่วงก่อนการระบาดของโควิด 19 ปัจจัยการกำกับดูแลกิจการของบริษัทในด้านขนาดของคณะกรรมการ, สัดส่วนของกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร มีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานที่วัดด้วยอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม โดยสัดส่วนของกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหารยังมี

¹ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน,
Email: title_pop@hotmail.co.th, titlepoppoom@gmail.com

² อาจารย์ประจำหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน
Lecturer for the Master of Accounting Program, Faculty of Business Administration,
Rajamangala University of Technology Isan

³ อาจารย์ประจำหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน
Lecturer for the Master of Accounting Program, Faculty of Business Administration,
Rajamangala University of Technology Isan

ความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานที่วัดด้วยอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น สำหรับช่วงการระบาดทั่ว 19 ปัจจัยการกำกับดูแลกิจการของบริษัทในด้านขนาดของคณะกรรมการ, ผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการของบริษัท, สัดส่วนของกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร มีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานไม่ว่าจะเป็นอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม และอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น สรุปคือ กลไกการกำกับดูแลกิจการมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อผลการดำเนินงานของบริษัท

คำสำคัญ : การกำกับดูแลกิจการ, ผลการดำเนินงาน, COVID-19

Abstract

The purpose of this research was to study the relationship between corporate governance and performance. During the outbreak of COVID-19 of companies listed on the Stock Exchange of Thailand Case Study of Tourism Industry Electronics industry group and the automotive industry. The data used in the study were secondary data (Secondary data) which were collected from Annual financial report information and the annual information report form (Form 56-1), information of the Stock Exchange of Thailand.

The results showed that before the outbreak of COVID-19, the company's corporate governance factors in terms of the size of the board, the proportion of non-executive directors It is related to performance as measured by return on total assets. The proportion of non-executive directors is also related to the performance measured by the return on equity ratio. For the period of the COVID-19 pandemic, the company's corporate governance factors in terms of the size of the board, the results of the company's corporate governance assessment, the proportion of non-executive directors It has a relationship with the performance whether it is the return on total assets. and return on equity. In summary, corporate governance mechanisms have a significant impact on the company's performance.

Keywords: Corporate governance, Performance, COVID-19

บทนำ

ในปัจจุบันการระบาดของไวรัสโคโรนา พ.ศ. 2562 ถึงปัจจุบัน เป็นการระบาดทั่วโลก โดยมีสาเหตุมาจาก ไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ (โควิด-19) มีการระบาดเริ่มขึ้นใน เดือนธันวาคม

พ.ศ. 2562 ที่เมืองอู่ฮั่น ประเทศจีน (คณะกรรมการบริหารโครงการพัฒนาองค์กรสุขภาวะต้นแบบ, มปป.) โควิด-19 เป็นโรคระบาดที่ยังคงดำเนินต่อไป การระบาดนี้ได้แพร่กระจายไปทั่วโลกอย่างรวดเร็วและพัฒนาสายพันธุ์อยู่เรื่อยๆ การติดเชื้อยังไม่สามารถควบคุมได้อีกทั้งยังส่งผลเสียต่อสุขภาพมนุษย์และส่งผลให้เกิดต้นทุนทางเศรษฐกิจจำนวนมากและการลือคตาวนส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจหลายประเทศโดยเฉพาะการดำเนินธุรกิจของภาคเอกชน ความไม่แน่นอนเกี่ยวกับระยะเวลาของการระบาดโควิด-19 สร้างความปั่นป่วนในด้านต่างๆ อันเนื่องมา จากมาตรการต่าง ๆ ของรัฐบาลที่ใช้ในการต่อสู้กับโควิด-19 เช่น การสั่งให้อยู่แต่ในบ้าน การจำกัดการเคลื่อนไหว นโยบายการเว้นระยะห่างทางสังคม การล็อกดาวน์ของชุมชน และการปิดประเทศ ส่งผลกระทบทางเศรษฐกิจทั้งภาครัฐและเอกชน บางกิจการทำให้มียอดขายลดลงและการลดงานเพื่อลดต้นทุนการดำเนินงานและหลีกเลี่ยงการล้มละลายผลกระทบต่ออุตสาหกรรมบางประเภทรุนแรงกว่าอุตสาหกรรมอื่นๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในขณะนี้ความต้องการในภาคส่วนเฉพาะ เช่น ภาคการค้าปลีก ภาคการบริการ และอุตสาหกรรมอื่นๆ เช่น การท่องเที่ยว นันทนาการ และการขนส่ง ถูกปิดเปื้อน (Pantano, 2020) ความสูญเสียนี้ นำไปสู่การเพิ่มขึ้นของวิกฤตการณ์ทั่วโลกและต้องใช้กลยุทธ์ใหม่สำหรับบริษัทต่างๆ ในการปรับใช้นโยบายธุรกิจที่แตกต่างกันความสามารถในการดำเนินงาน ท่ามกลางการล็อกดาวน์ของรัฐบาล ส่งผลให้ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนได้รับผลกระทบในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ การแพร่ระบาดของโรคดังกล่าวส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคมในวงกว้างทั้งในระดับประเทศ ระดับภูมิภาค และระดับจังหวัดเกือบทุกจังหวัดของประเทศไทย โดยผลกระทบด้านเศรษฐกิจในระดับมหภาคนั้นส่งผลให้อัตราการขยายตัวเศรษฐกิจไทยจะติดลบโดยเฉพาะต่อ อุตสาหกรรมท่องเที่ยว ที่ต้องสูญเสียรายได้กว่า 1.89 ล้านล้านบาท รวมถึงผลกระทบต่อกลุ่มห่วงโซ่อุปทานสำคัญของไทยอย่างกลุ่มอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์และยานยนต์ ซึ่งเป็นกลุ่มอุตสาหกรรมที่สำคัญต่อภาคการส่งออกของไทยอีกด้วย โดยมีการคาดการณ์ด้านเศรษฐกิจของไทยคงจะได้รับผลกระทบจากวิกฤติโควิด-19 ไปอีกนานพอสมควร รวมไปถึงวิกฤตเศรษฐกิจในประเทศต่างๆ

จะเห็นได้ว่าจากวิกฤติดังกล่าว ส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานของบริษัท ส่วนหนึ่งมีสาเหตุมาจากการกำกับดูแลกิจการของบริษัท ความหย่อนยานในการตรวจสอบพฤติกรรมและการปฏิบัติงานที่ไม่เหมาะสมของผู้บริหารที่ใช้อำนาจไปในทางทุจริต ไปจนถึงการตกแต่งบัญชีเพื่อหลอกลวงให้เกิดความเข้าใจผิด ส่งผลเสียหายต่อผู้มีส่วนได้เสีย ดังนั้นเพื่อเป็นการป้องกันการเกิดเหตุเหล่านี้ซ้ำ แต่ละบริษัทจึงต้องนำหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีมาใช้ในการบริหารองค์กร เพื่อลดการเกิดเหตุการณ์ดังกล่าวและทำให้บริษัทมีภาพลักษณ์ที่ดีเกิดความเชื่อมั่นในสายตานักลงทุน ผู้ถือหุ้น โดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยก็ได้นำหลักปฏิบัติที่เรียกว่า บรรษัทภิบาลหรือการกำกับดูแลกิจการ (Corporate governance) ให้บริษัทที่เข้าตลาดหลักทรัพย์ยึดถือเป็นหลักในการปฏิบัติอย่างเคร่งครัด การกำกับดูแลกิจการที่ดีในแต่ละภาคส่วนจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้บริษัทสามารถดำเนินกิจการต่อไปได้ ในช่วงที่ COVID-19 ยังคงระบาดอยู่แบบนี้ หากกิจการมีกลไกการกำกับดูแลกิจการที่

มีประสิทธิภาพล่อจูงนำไปสู่การเพิ่มความเชื่อมั่นต้องการเงินผ่านกลไกการกำกับและติดตาม งานวิจัยของ Hodgson, Lhaopadchan & Buakes, (2011) พบว่า ระดับการกำกับดูแลกิจการช่วยเพิ่มผลการดำเนินงาน อีกทั้งทางสมาคมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD) ที่ได้รับการสนับสนุนจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET) และสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) เพื่อจัดให้มีโครงการการสำรวจการกำกับดูแลกิจการสำหรับบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีการจัดลำดับนี้ขึ้นมาเพื่อติดตามและวัดผลพัฒนาการการกำกับดูแลกิจการในประเทศไทยเทียบกับหลักการตามมาตรฐานสากล โดยบริษัทที่เข้าร่วมการประเมินสามารถนำผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการ (CGR) ของบริษัทไปวิเคราะห์ข้อดีและข้อด้อยในภาพรวมของกิจการและนำไปปรับปรุงวิธีการกำกับดูแลกิจการของตนเองได้ บริษัทที่เข้าตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยโครงการดังกล่าวนี้ได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบันเพื่อเป็นเครื่องมือในการติดตามผลการพัฒนาระบบการกำกับดูแลกิจการของบริษัทจดทะเบียนในประเทศไทยและให้สอดคล้องกับมาตรฐานการกำกับดูแลกิจการทั้งในระดับประเทศและในระดับสากล

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการและผลการดำเนินงานช่วงก่อนการระบาดและช่วงการระบาดของโควิด 19 ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กรณีศึกษาในกลุ่มอุตสาหกรรมท่องเที่ยว กลุ่มอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ และกลุ่มอุตสาหกรรมยานยนต์

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการส่งผลต่อผลการดำเนินงานช่วงก่อนการระบาดและช่วงการระบาดของโควิด 19 ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กรณีศึกษาในกลุ่มอุตสาหกรรมท่องเที่ยว กลุ่มอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ และกลุ่มอุตสาหกรรมยานยนต์

2. เพื่อเปรียบเทียบความสัมพันธ์ของการกำกับดูแลกิจการส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานช่วงก่อนการระบาดและช่วงการระบาดของโควิด 19 ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กรณีศึกษาในกลุ่มอุตสาหกรรมท่องเที่ยว กลุ่มอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ และกลุ่มอุตสาหกรรมยานยนต์

สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 : ขนาดของคณะกรรมการมีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงาน

สมมติฐานที่ 1.1 : ขนาดของคณะกรรมการมีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานในช่วงก่อนการระบาดของโควิด 19

สมมติฐานที่ 1.2 : ขนาดของคณะกรรมการมีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานในช่วงการระบาดของโควิด 19

สมมติฐานที่ 2 : สัดส่วนของกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงาน

สมมติฐานที่ 2.1 : สัดส่วนของกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานในช่วงก่อนการระบาดของโควิด 19

สมมติฐานที่ 2.2 : สัดส่วนของกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานในช่วงการระบาดของโควิด 19

สมมติฐานที่ 3 : สัดส่วนของคณะกรรมการอิสระมีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงาน

สมมติฐานที่ 3.1 : สัดส่วนของคณะกรรมการอิสระมีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานในช่วงก่อนการระบาดของโควิด 19

สมมติฐานที่ 3.2 : สัดส่วนของคณะกรรมการอิสระมีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานในช่วงการระบาดของโควิด 19

สมมติฐานที่ 4 : คณะกรรมการตรวจสอบมีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงาน

สมมติฐานที่ 4.1 : คณะกรรมการตรวจสอบมีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานในช่วงก่อนการระบาดของโควิด 19

สมมติฐานที่ 4.2 : คณะกรรมการตรวจสอบมีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานในช่วงการระบาดของโควิด 19

สมมติฐานที่ 5 : ผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการของบริษัทมีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงาน

สมมติฐานที่ 5.1 : ผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการของบริษัทมีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานในช่วงก่อนการระบาดของโควิด 19

สมมติฐานที่ 5.2 : ผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการของบริษัทมีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานในช่วงการระบาดของโควิด 19

ขอบเขตการวิจัย

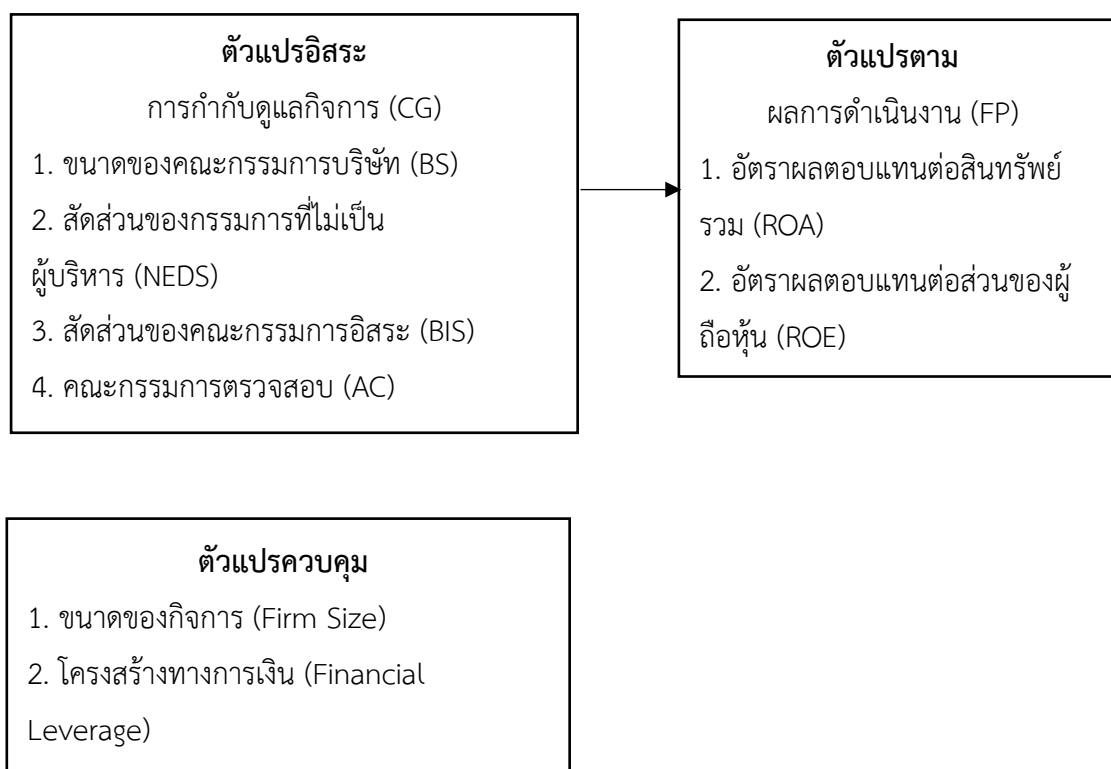
1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

งานวิจัยนี้กำหนดตัวแปรอิสระ คือ การกำกับดูแลกิจการ ประกอบด้วย ขนาดของคณะกรรมการบริษัท (BS), สัดส่วนของกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร (NEDS), สัดส่วนของคณะกรรมการอิสระ (BIS) คณะกรรมการตรวจสอบ (AC) และผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการของบริษัท (CGSCORE) ในส่วนของตัวแปรตาม คือ ผลการดำเนินงาน ประกอบด้วย อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (ROA) และ อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE)

2. ขอบเขตด้านประชากร

กลุ่มประชากร ในการศึกษาครั้งนี้คือ เป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยซึ่งเป็นกลุ่มธุรกิจอุตสาหกรรมที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโควิด โดยเฉพาะ ได้แก่ กลุ่มอุตสาหกรรมท่องเที่ยว, กลุ่มอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์และกลุ่มอุตสาหกรรมยานยนต์ ซึ่งเป็นกลุ่มอุตสาหกรรมที่สำคัญต่อภาคการส่งออกของไทย โดยเป็นบริษัทที่มีการดำเนินงานระหว่างปี พ.ศ. 2561 ถึงปี พ.ศ. 2564

กรอบแนวคิด

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการและผลการดำเนินงานในช่วงการระบาดของ COVID-19 ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กรณีศึกษากลุ่มอุตสาหกรรมท่องเที่ยว กลุ่มอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ และกลุ่มอุตสาหกรรมยานยนต์

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษานี้คือ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย อุตสาหกรรมท่องเที่ยว 14 บริษัท, กลุ่มอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ 9 บริษัท และกลุ่มอุตสาหกรรมยานยนต์ 19 บริษัท รวม 42 บริษัท โดยรวบรวมข้อมูลเป็นระยะเวลาจำนวน 4 ปี

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานี้คือ เป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยซึ่งเป็นกลุ่มธุรกิจอุตสาหกรรมที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโควิด โดยเป็นบริษัทที่มีการดำเนินงานระหว่างปี พ.ศ. 2561 ถึงปี พ.ศ. 2564 โดยจากการตรวจสอบคัดกรองได้บริษัทจดทะเบียนที่เป็นไปตามเกณฑ์ทั้งสิ้น 39 บริษัท กลุ่มตัวอย่างรวมทั้งสิ้นจำนวน 156 ตัวอย่าง ภายใต้เงื่อนไขคือ ต้องเป็นบริษัทที่ไม่ถูกจัดประเภทให้อยู่ในกลุ่มที่เข้าข่ายอาจถูกเพิกถอน บริษัทจดทะเบียนที่อยู่ระหว่างฟื้นฟูการดำเนินงาน และ บริษัทที่มีข้อมูลที่เหมาะสมสำหรับการวิจัยที่ไม่ครบถ้วน ซึ่งอาจทำให้ผลการวิจัยผิดพลาดได้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วางแผนการวิเคราะห์ข้อมูลโดยนำข้อมูลการกำกับดูแลกิจการ (CG) มาใช้ในการวิเคราะห์เพื่อหาความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงาน (FP) ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มาทำการบันทึกลงในโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติและประมวลผลข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์ค่าทางสถิติตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมจากข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยนำข้อมูลกลุ่มตัวอย่างบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นกลุ่มธุรกิจอุตสาหกรรมที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโควิด ด้านเศรษฐกิจในระดับมหภาคที่ส่งผลให้อัตราการขยายตัวเศรษฐกิจไทยจะติดลบ โดยเฉพาะต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยว, กลุ่มอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์และกลุ่มอุตสาหกรรมยานยนต์ มาจัดรูปแบบและเรียงลำดับระยะเวลา โดยทำการเก็บรวบรวมจาก ข้อมูลด้านการเงิน เป็นข้อมูลจากงบการเงินประจำปีของบริษัทที่มีอยู่แล้ว โดยข้อมูลที่นำมาใช้ในการวิจัย ได้แก่ ข้อมูลรายงานทางการเงินประจำปี และแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ในฐานข้อมูลของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2565) คณะกรรมการบริษัทภิบาลแห่งชาติสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (กลต.) (2565) และข้อมูลทั่วไปเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับ ขนาดคณะกรรมการบริษัท โครงสร้างผู้ถือหุ้น คณะกรรมการตรวจสอบ ลักษณะทั่วไปของธุรกิจ สรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 1 สรุปรายละเอียดของตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในงานวิจัย	สัญลักษณ์	วิธีการวัดค่า
ตัวแปรอิสระ	CG	
1. ขนาดของคณะกรรมการ	BS	จำนวนคณะกรรมการทั้งหมดใน คณะกรรมการบริษัท (คน)
2. สัดส่วนของกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร	NEDS	จำนวนกรรมการอิสระที่ไม่เป็นผู้บริหารต่อ จำนวนคณะกรรมการบริหารทั้งหมด (คน)
3. สัดส่วนของคณะกรรมการอิสระ	BIS	จำนวนกรรมการอิสระต่อจำนวนคณะกรรมการ บริหารทั้งหมด (คน)
4. คณะกรรมการตรวจสอบ	AC	จำนวนกรรมการในคณะกรรมการ ตรวจสอบ (คน)
5. ผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการ ของบริษัท	CGSCORE	คะแนนผลการประเมินของบริษัท
ตัวแปรตาม	FP	
1. อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม	ROA	สัดส่วนของผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (%)
2. อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	ROE	สัดส่วนของผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (%)
ตัวแปรควบคุม		
1. ขนาดของกิจการ	Firm Size	จำนวนสินทรัพย์รวมของกิจการ
2. โครงสร้างทางการเงิน	Financial Leverage	โครงสร้างทางการเงินวัดด้วยอัตราส่วนของ หนี้สินรวมต่อสินทรัพย์รวม

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

การวิเคราะห์สถิติในเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน แจกแจงหรืออธิบายลักษณะทั่วไปของข้อมูล และอธิบายเกี่ยวกับข้อมูลเบื้องต้นของตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย ตัวแปรการกำกับดูแลกิจการ ได้แก่ ขนาดของคณะกรรมการบริษัท (BS) สัดส่วนของกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร (NEDS) สัดส่วนของคณะกรรมการอิสระ (BIS) คณะกรรมการตรวจสอบ (AC) และผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการของบริษัท (CGSCORE) มาใช้ในการวิเคราะห์เพื่อหาความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงาน ได้แก่ อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม

(ROA) และอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) โดยสถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าต่ำสุดของข้อมูล (Minimum) ค่าสูงสุดของข้อมูล (Maximum) ค่าเฉลี่ยของข้อมูล (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูล (Standard Deviation)

การวิเคราะห์สถิติเชิงอนุมาน (Inference Statistics) โดยการวิเคราะห์ข้อมูลความถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis) เพื่อหาความสัมพันธ์และทดสอบสมมติฐานของตัวแปรการกำกับดูแลกิจการ ประกอบด้วย ขนาดของคณะกรรมการบริษัท (BS) สัดส่วนของกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร (NEDS) สัดส่วนของคณะกรรมการอิสระ (BIS) คณะกรรมการตรวจสอบ (AC) และผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการของบริษัท (CGSCORE) และตัวแปรตาม คือ ผลการดำเนินงาน ได้แก่ อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (ROA) และอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาของตัวแปรในการวิจัยช่วงก่อนการระบาดของโควิด ในปี พ.ศ. 2561-2562 พบว่า ด้านขนาดของคณะกรรมการบริษัทเฉลี่ย 9 คน โดยมีจำนวนมากที่สุด 12 คน และน้อยที่สุด 6 คน ด้านคณะกรรมการตรวจสอบเฉลี่ย 3 คน โดยมีจำนวนมากที่สุด 4 คน และน้อยที่สุด 3 คน ด้านผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการของบริษัทเฉลี่ย 2.82 คะแนน โดยมีจำนวนมากที่สุด 5 คะแนน และน้อยที่สุด 0 คะแนน ด้านสัดส่วนของกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหารเฉลี่ย -1.35 คน โดยมีจำนวนมากที่สุด -0.29 คน และน้อยที่สุด -2.48 คน ด้านสัดส่วนของคณะกรรมการอิสระเฉลี่ย -0.89 คน โดยมีจำนวนมากที่สุด -0.29 คน และน้อยที่สุด -1.30 คน ด้านขนาดของกิจการเฉลี่ย 10,523.67 ล้านบาท โดยมีจำนวนมากที่สุด 64,798.36 ล้านบาท และน้อยที่สุด 189.07 ล้านบาท ด้านโครงสร้างทางการเงินเฉลี่ย 0.42 เท่า โดยมีจำนวนมากที่สุด 1 เท่าและน้อยที่สุด 0.07 เท่า ด้านอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวมเฉลี่ยร้อยละ 5.08 โดยจำนวนมากที่สุดร้อยละ 17.35 และน้อยที่สุดร้อยละ -7.54 ด้านอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นเฉลี่ยร้อยละ 5.70 โดยจำนวนมากที่สุดร้อยละ 33.47 และน้อยที่สุดร้อยละ -12.57 ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงพรรณนาในช่วงก่อนการระบาดของโควิด 19

ตัวแปร	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
BS	6	12	9.6026	1.87492
AC	3	4	3.0513	0.22200
CG	0	5	2.8205	1.99833
NEDS	-2.48	-0.22	-1.3546	0.55861
BIS	-1.30	-0.29	-0.8968	0.2194
FS	189.07	64798.36	10523.6795	12711.74539

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงพรรณนาในช่วงก่อนการระบาดของโควิด 19 (ต่อ)

ตัวแปร	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
FL	0.07	1	0.4267	0.22625
ROA	-7.54	17.35	5.0868	4.92861
ROE	-12.57	33.47	5.7001	7.57558

หมายเหตุ : BS คือ ขนาดของคณะกรรมการ (หน่วย : คน), AC คือ คณะกรรมการตรวจสอบ (หน่วย : คน), CG คือ ผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการของบริษัท (หน่วย : คะแนน), NEDS คือ สัดส่วนของกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร (หน่วย : คน), BIS คือ สัดส่วนของคณะกรรมการอิสระ (หน่วย : คน), FS คือ ขนาดของกิจการ (หน่วย : ล้านบาท), FL คือ โครงสร้างทางการเงิน (หน่วย : เท่า), ROA คือ อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (หน่วย : ร้อยละ), ROE คือ อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (หน่วย : ร้อยละ)

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาของตัวแปรในการวิจัยช่วงการระบาดของโควิด 19 ในปี พ.ศ. 2563-2564 พบว่า ด้านขนาดของคณะกรรมการบริษัทเฉลี่ย 9 คน โดยมีจำนวนมากที่สุด 13 คน และน้อยที่สุด 6 คน ด้านคณะกรรมการตรวจสอบเฉลี่ย 3 คน โดยมีจำนวนมากที่สุด 5 คน และน้อยที่สุด 3 คน ด้านผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการของบริษัทเฉลี่ย 3.26 คะแนน โดยมีจำนวนมากที่สุด 5 คะแนน และน้อยที่สุด 0 คะแนน ด้านสัดส่วนของกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหารเฉลี่ย -1.61 คน โดยมีจำนวนมากที่สุด -0.69 คน และน้อยที่สุด -2.56 คน ด้านสัดส่วนของคณะกรรมการอิสระเฉลี่ย -0.98 คน โดยมีจำนวนมากที่สุด -0.41 คน และน้อยที่สุด -1.47 คน ด้านขนาดของกิจการเฉลี่ย 13,306.66 ล้านบาท โดยมีจำนวนมากที่สุด 80,849.56 ล้านบาท และน้อยที่สุด 835.44 ล้านบาท ด้านโครงสร้างทางการเงินเฉลี่ย 0.42 เท่า โดยมีจำนวนมากที่สุด 0.84 เท่า และน้อยที่สุด 0.04 เท่า ด้านอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวมเฉลี่ยร้อยละ 1.83 โดยจำนวนมากที่สุดร้อยละ 14.07 และน้อยที่สุดร้อยละ -16.02 ด้านอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นเฉลี่ยร้อยละ -1.55 โดยจำนวนมากที่สุดร้อยละ 30.46 และน้อยที่สุดร้อยละ -47.80 ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงพรรณนา ในช่วงการระบาดของโควิด 19

ตัวแปร	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
BS	6	13	9.8205	1.98529
AC	3	5	3.0769	0.31289
CG	0	5	3.2692	1.90470
NEDS	-2.56	-0.69	-1.6157	0.48736
BIS	-1.47	-0.41	-0.9829	0.17103
FS	835.44	80849.56	13306.6699	16218.42437
FL	0.04	0.84	0.4281	0.22545
ROA	-16.02	14.07	1.8353	7.22738

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงพรรณนา ในช่วงการระบาดของโควิด 19 (ต่อ)

ตัวแปร	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
ROE	-47.80	30.46	-1.5555	15.87813

หมายเหตุ : BS คือ ขนาดของคณะกรรมการ (หน่วย : คน), AC คือ คณะกรรมการตรวจสอบ (หน่วย : คน), CG คือ ผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการของบริษัท (หน่วย : คะแนน), NEDS คือ สัดส่วนของกรรมการที่ไม่ใช่ผู้บริหาร (หน่วย : คน), BIS คือ สัดส่วนของคณะกรรมการอิสระ (หน่วย : คน), FS คือ ขนาดของกิจการ (หน่วย : ล้านบาท), FL คือ โครงสร้างทางการเงิน (หน่วย : เท่า), ROA คือ อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (หน่วย : ร้อยละ), ROE คือ อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (หน่วย : ร้อยละ)

3. การทดสอบสมมติฐานการวิจัยด้วยสถิติการถดถอยเชิงพหุคูณ

ขั้นตอนที่ 1 ทดสอบปัจจัยด้านการกำกับดูแลกิจการที่ส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานด้านอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (ROA) และอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) ในช่วงก่อนการระบาดของโควิด 19 ดังแสดงผลตามตารางที่ 4 และตารางที่ 5

ตารางที่ 4 ผลการทดสอบการกำกับดูแลกิจการที่ส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงาน (ROA)

Variable	Unstandardized Coefficients B	Standardized Coefficients β	t	P-Value
(Constant)	19.058		2.308	0.024*
BS	0.675	0.266	2.206	0.031*
BIS	2.897	0.112	0.918	0.362
CG	0.248	0.104	0.891	0.376
AC	-4.295	-0.214	-1.825	0.073
NEDS	2.218	0.262	2.224	0.030*
FS	1.244E-5	0.035	0.296	0.768
FL	-6.097	-0.297	-2.544	0.013*

หมายเหตุ *, ** มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05, 0.01 ตามลำดับ

จากตารางที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านขนาดของคณะกรรมการ ($\beta_1 = 0.675$, $p < 0.05$) และ ปัจจัยด้านสัดส่วนของกรรมการที่ไม่ใช่ผู้บริหาร มีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานด้านอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (ROA) ($\beta_2 = 2.218$, $p < 0.05$) จึงยอมรับสมมติฐานที่ 1.1 และ 2.1

ตารางที่ 5 ผลการทดสอบปัจจัยด้านการกำกับดูแลกิจการที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงาน (ROE)

Variable	Unstandardized Coefficients B	Standardized Coefficients β	t	P-Value
(Constant)	25.285		2.152	0.035*
BS	0.829	0.230	1.902	0.062
BIS	5.642	0.154	1.256	0.214
CG	0.586	0.174	1.479	0.144
AC	-5.541	-0.195	-1.655	0.103
NEDS	4.046	0.337	2.852	0.006**
FS	1.647E-5	0.033	0.276	0.784
FL	-4.904	-0.168	-1.438	0.155
F = 2.386 P = 0.032 R ² = 0.215 Adj. R ² = 0.125				

หมายเหตุ *, ** มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05, 0.01 ตามลำดับ

จากตารางที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านสัดส่วนของกรรมการที่ไม่ใช่ผู้บริหาร ($\beta_1 = 4.046$, $p < 0.01$) มีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานด้านอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) จึงยอมรับสมมติฐานที่ 2.1 ที่ว่าการกำกับดูแลกิจการมีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานในช่วงก่อนการระบาดของโควิด 19

ขั้นตอนที่ 2 ทดสอบปัจจัยด้านการกำกับดูแลกิจการที่ส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานด้านอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (ROA) และอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) ในช่วงการระบาดของโควิด 19 ดังแสดงผลตามตารางที่ 6 และตารางที่ 7

จากตารางที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านขนาดของคณะกรรมการ ($\beta_1 = -0.924$, $p < 0.05$) ปัจจัยด้านผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการของบริษัท ($\beta_2 = 0.982$, $p < 0.05$) และ ปัจจัยด้านสัดส่วนของกรรมการที่ไม่ใช่ผู้บริหาร ($\beta_3 = 4.966$, $p < 0.01$) มีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานด้านอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (ROA) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจึงยอมรับสมมติฐานที่ 1.2, 2.2 และ 5.2

ตารางที่ 6 ผลการทดสอบการกำกับดูแลกิจการที่ส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงาน (ROA)

Variable	Unstandardized Coefficients B	Standardized Coefficients β	t	P-Value
(Constant)	6.199		0.682	0.497
BS	-0.924	-0.257	-2.324	0.023*
BIS	0.758	0.018	0.166	0.869
CG	0.982	0.258	2.469	0.016*
AC	3.983	0.175	1.741	0.086
NEDS	4.966	0.338	3.393	0.001**
FS	6.510E-5	0.148	1.391	0.169
FL	-6.551	-0.205	-1.937	0.057
F = 5.248 P = 0.000 R ² = 0.347 Adj. R ² = 0.281				

หมายเหตุ *, ** มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05, 0.01 ตามลำดับ

ตารางที่ 7 ผลการทดสอบปัจจัยด้านการกำกับดูแลกิจการที่ส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงาน (ROE)

Variable	Unstandardized Coefficients B	Standardized Coefficients β	t	P-Value
(Constant)	24.872		1.480	0.143
BS	-3.042	-0.390	-4.134	0.000**
BIS	-0.034	0.000	-0.004	0.997
CG	1.957	0.237	2.659	0.010**
AC	7.952	0.161	1.878	0.065
NEDS	11.539	0.362	4.261	0.000**
FS	0.000	0.123	1.352	0.181
FL	-23.824	-0.343	-3.808	0.000**
F = 10.907 P = 0.000 R ² = 0.525 Adj. R ² = 0.477				

หมายเหตุ *, ** มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05, 0.01 ตามลำดับ

จากตารางที่ 7 ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านขนาดของคณะกรรมการ ($\beta_1 = -3.042$, $p < 0.01$) ปัจจัยด้านผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการของบริษัท ($\beta_2 = 1.957$, $p < 0.01$) และปัจจัยด้านสัดส่วนของกรรมการที่ไม่ใช่ผู้บริหาร ($\beta_3 = 11.539$, $p < 0.01$) มีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานด้าน

อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงยอมรับสมมติฐานที่ 1.2, 2.2 และ 5.2

อภิปรายผลการวิจัย

การกำกับดูแลกิจการมีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานช่วงก่อนการระบาดและช่วงการระบาดของโควิด 19 ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กรณีศึกษา กลุ่มอุตสาหกรรมท่องเที่ยว กลุ่มอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ และกลุ่มอุตสาหกรรมยานยนต์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยปัจจัยด้านขนาดของคณะกรรมการมีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงาน ซึ่งจะสอดคล้องกับผลการศึกษาของ จีราภรณ์ พงศ์พันธุ์พัฒนา (2558) ที่พบว่า จำนวนคณะกรรมการมีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญกับผลดำเนินงาน เนื่องจากบริษัทที่มีขนาดของคณะกรรมการจำนวนเยอะอาจพบเจอปัญหาด้านการสื่อสาร การประสานงานหรือการตัดสินใจจึงทำให้เกิดความล่าช้าและประสิทธิภาพการดำเนินงานลดลง, ปัจจัยด้านสัดส่วนของกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร มีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงาน ซึ่งจะสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Esra Ahmed and Allam Hamdan (2015) ที่พบว่า สัดส่วนของกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร มีผลต่อผลการดำเนินงานด้านอัตราส่วนของผู้ถือหุ้นต่อส่วนของผู้ถือหุ้น เนื่องจากกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหารในบางบริษัทอาจจะถูกแต่งตั้งจากหลายกลุ่มให้เข้ามาปฏิบัติงาน เช่น ตัวแทนของผู้ถือหุ้นใหญ่, กรรมการอิสระ หรือไม่เป็นกรรมการอิสระ ที่เข้ามาปฏิบัติหน้าที่ในกรรมการชุดนี้ ทำให้การปฏิบัติงานอยู่ภายใต้แรงกดดันจากบุคคลกลุ่มนี้ หากเป็นบุคคลภายนอกที่มีคุณสมบัติไม่เชื่อมโยงกับบริษัท จะทำให้บุคคลเหล่านี้สามารถพิจารณาการทำงานหรือผลงานของคณะกรรมการและฝ่ายบริหารได้อย่างอิสระและเต็มที่ เพื่อให้บริษัทเจริญก้าวหน้าและช่วยเพิ่มมูลค่าให้แก่ผู้ถือหุ้น ดูผลผลประโยชน์ของผู้ถือหุ้นโดยรวมอันอาจจะเกิดความขัดแย้งเรื่องผลประโยชน์ , ปัจจัยด้านผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการของบริษัทที่มีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงาน อาจมีสาเหตุมาจากบางบริษัทในตลาดหลักทรัพย์อาจจะยังไม่ได้เข้าร่วมการประเมิน ซึ่งเป็นการจัดอันดับด้านการกำกับดูแลกิจการ โดยสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD) ที่ได้รับการสนับสนุนจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET) และสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) ซึ่งการจัดลำดับนี้มีขึ้นมาเพื่อติดตามและ วัดผลพัฒนาการการกำกับดูแลกิจการในประเทศไทยเทียบกับหลักการตามมาตรฐานสากล จึงทำให้ผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการไม่ต่อเนื่องเป็นผลการการกำกับดูแลกิจการกระทบกับการดำเนินงานของบริษัทในช่วงที่พบเจอกับวิกฤต บริษัทจึงควรตระหนักและให้ความสำคัญกับการกำกับดูแลกิจการในด้านของผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการอย่างจริงจังเนื่องจากจะส่งผลให้การดำเนินงานของกิจการดีขึ้น สำหรับปัจจัยด้านสัดส่วนของกรรมการอิสระและคณะกรรมการตรวจสอบ ไม่มีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงาน ซึ่งจะสอดคล้องกับผลการศึกษาของ นิยา ทัดเทียม และ พิมพิศา พรหมมา (2563) พบว่า สัดส่วนของกรรมการอิสระและคณะกรรมการ

ตรวจสอบไม่มีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย อาจมีสาเหตุจากกรรมการอิสระและกรรมการตรวจสอบมีความเป็นอิสระในการทำงานอย่างแท้จริง ไม่ได้ตรวจสอบการทำงานของฝ่ายบริหารอย่างเข้มงวด และคาดว่าอาจจะเกิดจากองค์ประกอบของคณะกรรมการอิสระที่ต้องเป็นไปตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์คือมีกรรมการอิสระอย่างน้อยหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมด แต่ต้องไม่น้อยกว่าสามคนจึงทำให้บริษัทส่วนใหญ่แต่งตั้งกรรมการอิสระและกรรมการตรวจสอบที่เป็นไปตามเกณฑ์จึงทำให้ไม่เกิดความแตกต่างและอาจเป็นสาเหตุที่ไม่มีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงาน

กล่าวสรุปได้ว่า COVID-19 ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อคุณลักษณะการกำกับดูแลกิจการและผลการดำเนินงานของบริษัท ดังนั้น การกำกับดูแลภายในกิจการมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อผลการดำเนินงานของบริษัท

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

จากผลการวิจัยที่แสดงถึงการกำกับดูแลกิจการมีความสัมพันธ์ผลการดำเนินงานของบริษัทผู้บริหารควรเน้นย้ำด้านผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการของบริษัท นำหลักปฏิบัติที่เรียกว่า บรรษัทภิบาลหรือการกำกับดูแลกิจการ (Corporate governance) ให้บริษัทที่เข้าตลาดหลักทรัพย์ ยึดถือเป็นหลักในการปฏิบัติอย่างเคร่งครัด ให้นำไปสู่ผลการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพขององค์กร

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรกำหนดกลุ่มอุตสาหกรรมทุกกลุ่มธุรกิจของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

2.2 ควรมีการเพิ่มตัวแปรอิสระ เช่น สัดส่วนกรรมการบริหาร, ความหลากหลายทางเพศ, การประชุมคณะกรรมการ และการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบ และเพิ่มตัวแปรตาม เช่น ผลตอบแทนจากสินทรัพย์ กำไรต่อหุ้น และอัตราส่วนราคาตลาดต่อราคาตามบัญชี

บรรณานุกรม

คณะกรรมการบริษัทภิบาลแห่งชาติสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (กลต.). (2565). ข้อมูลธุรกิจกลุ่มอุตสาหกรรมท่องเที่ยว, กลุ่มอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ และกลุ่มอุตสาหกรรมยานยนต์. (ออนไลน์). สืบค้นจาก www.sec.or.th

คณะทำงานบริหารโครงการพัฒนาองค์กรสุขภาวะต้นแบบ. (มปป.). ชุดความรู้ การดูแลสุขภาพกาย และใจของบุคลากรในวงงานรัฐสภาภายใต้สถานการณ์ไวรัสโคโรนา (โควิด-19). สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.).

- จิราภรณ์ พงศ์พันธุ์พัฒนะ. (2558). กลไกการกำกับดูแลกิจการที่ดีและผลการดำเนินงานของกิจการบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. **วารสารวิทยาการจัดการสมัยใหม่**, 8, 1.
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2565). **รายชื่อบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย**. (ออนไลน์). สืบค้นจาก : www.set.or.th/th/company/companylist.html
- นิตยา ทัดเทียม, พิมพิศา พรหมมา. (2563). ความสัมพันธ์ระหว่างกลไกการกำกับดูแลกิจการที่ดีและผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET 100). **วารสารสุทธิปริทัศน์**, 34(109), 151.
- Ahmed, E. & Hamdan, A. (2015). The Impact of Corporate Governance on Firm Performance: Evidence From Bahrain Bourse. **Emerald Group Publishing Limited**. 11(2) : 21-37.
- Hodgson, A., Lhaopadchan, S., & Buakes, S. (2011). How Informative is the Thai Corporate Governance Index? A financial approach. **International Journal of Accounting and Information Management**, 19(1), 53–79.
- Pantano, E., Pizzi, G., Scarpi, D., & Dennis, C. (2020). Competing during a pandemic? Retailers' ups and downs during the COVID-19 outbreak. **Journal of Business Research**, 116(May), 209–213. <https://doi.org/10.1016/j.jbusres.2020.05.036>